

1. soru	2. soru	3. soru	Toplam

Adı Soyadı:

Numara:

19.03.2024

MAT 212 ANALİZ IV DERSİ KISA SINAV SORULARI

1) Aşağıda verilen limitleri (varsa) hesaplayınız (60 puan).

a) $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(x^2 + y^2)}{x^2 + y^2}$ b) $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} \left(x + y + 1, \frac{|x-y|}{x-y} \right)$ c) $\lim_{(x,y) \rightarrow (4,3)} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{y+1}}{x-y-1}$

2)
$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{2xy}{\sqrt{x^2 + y^2}} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

fonksiyonunun $(0,0)$ noktasındaki sürekliliğini araştırınız (20 puan).

3) $f(x, y) = x + y$ fonksiyonunun \mathbb{R}^2 de düzgün sürekli olup olmadığını araştırınız (20 puan).

Not: 1. sorudaki her şık 20 puandır. Süre 60 dakikadır.

Dr. Erdem TOKSOY

ANALİZ IV DERSİ

KISA SINAV CEVAP ANAHTARI

① a) Eğer $x^2+y^2=u$ denirse $(x,y) \rightarrow (0,0) \Leftrightarrow u \rightarrow 0$ olur.

$$\text{Böylece } \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{\sin(x^2+y^2)}{(x^2+y^2)} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\sin u}{u} = 1$$

bulunur.

b) $f_1(x,y) = x+y+1$ ve $f_2(x,y) = \frac{|x-y|}{x-y}$ olsun. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} f_2(x,y)$

limitini araştıralım. Ardışık limitlere bakalım.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\lim_{y \rightarrow 1} f_2(x,y) \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \left(\lim_{y \rightarrow 1} \frac{|x-y|}{x-y} \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{|x-1|}{x-1}$$

$$\text{olur. } \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{|x-1|}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)}{(x-1)} = 1 \text{ ve } \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{|x-1|}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} -\frac{(x-1)}{(x-1)} = -1$$

olduğundan limit yoktur.

$$\lim_{y \rightarrow 1} \left(\lim_{x \rightarrow 1} f_2(x,y) \right) = \lim_{y \rightarrow 1} \left(\lim_{x \rightarrow 1} \frac{|x-y|}{x-y} \right) = \lim_{y \rightarrow 1} \frac{|1-y|}{1-y}$$

$$\text{olur. } \lim_{y \rightarrow 1^+} \frac{|1-y|}{1-y} = \lim_{y \rightarrow 1^+} -\frac{(1-y)}{(1-y)} = -1 \text{ ve } \lim_{y \rightarrow 1^-} \frac{|1-y|}{1-y} = \lim_{y \rightarrow 1^-} \frac{(1-y)}{(1-y)} = 1$$

olduğundan limit yoktur. O halde ardışık limitler var olduğundan

$\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} f_2(x,y)$ limiti yoktur. Bu takdirde f_2 bileşen fonksiyonunun limiti

var olduğundan $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} (f_1(x,y), f_2(x,y))$ limiti yoktur.

$$\begin{aligned} \text{c) } \lim_{(x,y) \rightarrow (4,3)} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{y+1}}{x-y-1} &= \lim_{(x,y) \rightarrow (4,3)} \frac{(x-y-1)}{(x-y-1)(\sqrt{x} + \sqrt{y+1})} \\ &= \lim_{(x,y) \rightarrow (4,3)} \frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt{y+1}} = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

bulunur.

2) Önce $(0,0)$ da ardışık limitlere bakalım.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\lim_{y \rightarrow 0} \frac{2xy}{\sqrt[3]{x^2+y^2}} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} 0 = 0, \quad \lim_{y \rightarrow 0} \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2xy}{\sqrt[3]{x^2+y^2}} \right) = \lim_{y \rightarrow 0} 0 = 0$$

olur. $x = r \cos \theta$, $y = r \sin \theta$ denirse

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{2xy}{\sqrt[3]{x^2+y^2}} = \lim_{r \rightarrow 0} \frac{2r^2 \sin \theta \cos \theta}{\sqrt[3]{r^2(\sin^2 \theta + \cos^2 \theta)}} = \lim_{r \rightarrow 0} 2 \cdot r^{\frac{4}{3}} \cdot \sin \theta \cdot \cos \theta = 0$$

bulunur. Şimdi $(0,0)$ da limitin 0 olduğunu gösterelim $\forall \varepsilon > 0$ sayısı verildiğinde

$$0 < \|(x,y) - (0,0)\| < \delta$$

olan $\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$ için

$$|f(x,y) - 0| = \left| \frac{2xy}{\sqrt[3]{x^2+y^2}} \right| < \varepsilon$$

olarak şekilde bir $\delta > 0$ sayısı bulalım. O halde

$$0 < \|(x,y)\| < \delta \text{ iken } |x| < \delta \text{ ve } |y| < \delta$$

olup

$$|f(x,y) - 0| = \left| \frac{2xy}{\sqrt[3]{x^2+y^2}} \right| = 2 \cdot \frac{|x|}{\sqrt[3]{x^2+y^2}} \cdot |y| \leq 2 \cdot \frac{|x|}{|x|^{2/3}} \cdot |y| = 2 \cdot |x|^{1/3} \cdot |y| < 2 \delta^{4/3}$$

yazılır. Eğer $\delta = \left(\frac{\varepsilon}{2}\right)^{3/4}$ alınırsa aynı $\varepsilon > 0$ sayısı için

$$0 < \|(x,y) - (0,0)\| < \delta$$

iken

$$|f(x,y) - 0| < \varepsilon$$

olur. Böylece $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = 0$ dir. Ayrıca $f(0,0) = 0$ olup

$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = f(0,0)$ olduğundan f fonksiyonu $(0,0)$ noktasında

sürekli dir.

3) f 'nin \mathbb{R}^2 de düzgün sürekli olduğunu gösterelim.

$\forall \varepsilon > 0$ sayısı verildiğinde

$$\|(x_1, y_1) - (x_2, y_2)\| < \delta$$

olan $\forall (x_1, y_1), (x_2, y_2) \in \mathbb{R}^2$ için

$$|f(x_1, y_1) - f(x_2, y_2)| < \varepsilon$$

olacak şekilde bir $\delta > 0$ sayısı bulalım. Burada

$$\|(x_1, y_1) - (x_2, y_2)\| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2}$$

olup

$\|(x_1, y_1) - (x_2, y_2)\| < \delta$ iken $|x_1 - x_2| < \delta$ ve $|y_1 - y_2| < \delta$ olduğundan

$$\begin{aligned} |f(x_1, y_1) - f(x_2, y_2)| &= |x_1 + y_1 - x_2 - y_2| \\ &= |(x_1 - x_2) + (y_1 - y_2)| \\ &\leq |x_1 - x_2| + |y_1 - y_2| \\ &< \delta + \delta = 2\delta \end{aligned}$$

bulunur. Eğer $\delta = \frac{\varepsilon}{2}$ alınırsa aynı $\varepsilon > 0$ sayısı için

$$\|(x_1, y_1) - (x_2, y_2)\| < \delta$$

iken

$$|f(x_1, y_1) - f(x_2, y_2)| < \varepsilon$$

olur. Bu takdirde f , \mathbb{R}^2 de düzgün sürekli dir.